Fest

Spejdere – Trin for trin

Der er altid en god grund til at holde fest. Ikke mindst i år, hvor De grønne pigespejdere fylder 100 år.

I dette mærke skal spejderne lære om nytårsfester forskellige steder i verden og reflektere over kulturforskelle.
Til spejdernes finale skal de, med baggrund i de kulturer, de har mødt, udvikle deres egen nytårsfest, der trækker på de erfaringer, de har gjort sig på trinene.

Trin 1 – Dansk nytår

Inden spejderne kan arbejde med, hvordan andre holder nytår, bliver de nødt til at vide, hvordan de selv gør. På dette trin skal spejderne derfor arbejde med danske nytårstraditioner.

SANGE OG LEGE:
Vær velkommen Herrens år (nytårsudgaven)

Aktiviteter

TØM HJERNEN FOR NYTÅRET:

Spejderne skal lave en brainstorm med fokuset: "Nytårstraditioner hjemme hos mig".
Giv hver pige en stak post-its, som hun skriver på og efterfølgende hænger op på et stort stykke papir.
Herefter skal pigerne fortælle hinanden om de nytårstraditioner, som de har beskrevet.
Pigerne kan også mime traditionerne for hinanden og se om de andre kan gætte det.
Er der nogle af traditionerne, som er ens for alle? Er der nogle traditioner, som kun findes i én af jeres familier?

KRANSEKAGE:

I Danmark er der stor tradition for at bage kransekage til nytår, gerne udformet som et tårn af ringe der bliver mindre og mindre.
Patruljen skal bage og dekorere et kransekagetårn. Se opskrift i bilag 1.

FYRVÆRKERI:

I Danmark fyrer mange familier fyrværkeri af til nytår. Dette gør vi for at skyde det nye år ind og markere overgangen med lys og farver i den mørke tid. Gennemsnitlig bruger en dansk familie 200 kr på fyrværkeri. I 2016 blev der i alt brugt 400 millioner kroner på fyrværkeri i Danmark.
Patruljen skal derfor lave deres eget fyrværkeri. Det kan gøres på flere måder.

Vælg det I har lyst til. I kan for eksempel:

- Tænde bål og kaste mel, kakaopulver og sukker på. Det giver flotte effekter.
- Lave flotte røgbomber – som i linket her: https://www.youtube.com/watch?v=eZEeP1p_xQY
- Lave eksplosioner med Cola og Mentos – som i linket her: https://www.youtube.com/watch?v=5B1rUke-zMs
- Lave raketter – som i linket her: https://www.youtube.com/watch?v=ii6D1R6lXVA

HVEM VIL I INVITERE TIL FEST?

Mens I spiser jeres kransekage, så skal spejderne beslutte, hvem de vil invitere til den nytårsfest, de skal holde som finale. Spejderne skal invitere en anden patrulje/trop/enhed. Det kan være fra samme gruppe, fra nabogruppen eller måske fra et andet korps. Det er op til spejderne at bestemme i samarbejde med lederen.
De skal også beslutte tid og sted for festen.

Afslutning

Reflekter over traditioner I har prøvet. Var de bekendte? Fandt I ud af, at I allesammen har de samme traditioner, eller er der nogen traditioner I ikke deler?
Hvilke danske nytårstraditioner vil I have med til jeres egen nytårsfest?

Materialer

- Papir, blyant, post-its, ingredienser til kransekage (bilag 1), materialer til jeres valgte fyrværkeri

Trin 2 – Russisk nytår

I Rusland fejrer russerne Vinterfest til nytår. Efter revolutionen i 1917 blev julen afskaffet af dem, der overtog regeringen. Det blev gjort ulovligt at holde jul, derfor opfandt russerne Vinterfesten for at kunne fejre, at de mørke dage endelig var på vej mod lysere tider. Vinterfesten blev holdt til nytår. Vinterfesten minder derfor meget om dansk jul, fordi mange gamle russiske juletraditioner fik nyt liv, som en del af Vinterfesten.

SANGE OG LEGE:
"Have you ever seen a pinguin come to tea"
https://www.youtube.com/watch?v=_FEpPjhVtdc

Aktiviteter

VILLE I SAVNE JULEN?

Lad spejder forestille sig, at julen pludselig blev gjort ulovlig. Hvordan ville det være? Ville de savne julen, hvis den blev afskaffet?

FADER FROST:

Fader Frost er ligesom den danske julemand. Han kommer med gaver til de gode børn, men kan også finde på at straffe børn, der ikke opfører sig ordentligt.
For at lære Fader Frost bedre at kende, skal I læse historien i bilag 2 og lade spejderne opføre den som et lille skuespil. Del eventuelt spejderne i to grupper, der spiller hver deres halvdel af historien.

NYTÅRSTRÆ:

Det russisk nytårstræ ligner meget et dansk juletræ. Det er typisk et grantræ, som bliver taget indenfor og pyntet. Pynten domineres tit af lys og af nytårskugler.
Spejderne skal derfor fremstille deres egne nytårskugler i nytårets farve: blå.
I kan lave kugler som vist på følgende link: https://www.youtube.com/watch?v=UBcythru6FQ

INVITER TIL NYTÅRSFEST:

På trin 1 har spejderne besluttet, hvem de vil invitere til festen samt tid og sted. Spejderne skal nu lave en invitation til deres gæster, som kan sendes afsted, når trinnet er slut.

Afslutning

Reflekter over de traditioner, I har prøvet. Er der nogen, der ligner dem, I kender fra dansk nytår? Hvilken tradition fra den russiske Vinterfest vil I have med til jeres egen nytårsfest?

Materialer

- Bilag 2, ballon, tallerken, lim, vand, ske, blå glimmer, bomuldsgarn, saks, tråd til op hæng, papir, blyanter.

Trin 3 – Kinesisk nytår

Datoen for det kinesiske nytår ændrer sig fra år til år og afhænger af månen samt den kinesiske kalender.
I Kina fejres nytår i en hel uge. Her markeres overgangen fra et år til et andet, hvilket ikke blot betyder at kalenderåret skifter, men også at alle fyldes op på ny med held til det nye år. Derved bruges festlighederne til at begrave tidligere års ulykke, så det er muligt at starte på en frisk.

SANGE OG LEGE:
204 – Jo mere vi er sammen

Jeg tager til te hos kejseren: For at komme til te hos kejseren af Kina skal man ind af en stor port. Her sidder der en vagt og tager imod told. Vagten afgør om gæstens told er godkendt eller ej.

Spejderne sidder i en rundkreds. En spejder udvælges til at være vagt. Hun skal finde på et hemmeligt system for told, som de andre skal gætte. Hun starter med selv at sige "Jeg tager til te hos kejseren, og jeg har (fx) ananas med – og jeg kommer ind!"
Den næste skal så sige "Jeg tager til te hos kejseren og jeg har (fx) anders med". Vagten svarer: "Du kommer ind" eller "du kommer ikke ind" alt afhængig af om tolden passer til systemet.
I dette tilfælde var systemet, at tolden skal starte med A.
Den første der gætter systemet har vundet og er den nye vagt.

Andre systemer kan være:

- Tolden skal starte med det samme bogstav som spejderens navn.
- Tolden skal starte med en vokal
- Tolden skal være på to stavelser
- Tolden skal være noget spiseligt
- Osv.

Aktiviteter

DYRENES ÅR:

I Kina gælder stjernetegn for et helt år af gangen (fra kinesisk nytår til kinesisk nytår). Hvert stjernetegn er et dyr, og hvert år står derfor i et dyrs tegn. Kineserne tror på, at et menneske får nogle egenskaber fra det dyr, i hvilkets år man er født. Bliver man fx født i 2019, vil man være gris og vil derfor særligt få egenskaber som gavmild, tolerant, oprigtig og humoristisk.

Spejderne skal nu med udgangspunkt i deres egen fødselsdato finde ud af, under hvilket dyr de er født og hvilke positive og negative egenskaber, de har fået fra deres dyr. Dette kan I gøre ved hjælp af nedenstående link:
https://www.kina-portal.dk/filosofi-religion/astrologi/horoskob.php

DEKORER EN PAPIRSPOSE:

Spejderne skal på en papirspose tegne deres dyr og herpå skrive hvilke egenskaber fra deres dyr de gerne vil blive endnu bedre til. Denne pose skal pigerne bruge til næste aktivitet.

ONDE ÅNDER:

Under det kinesiske nytår er det vigtigt at få jaget de onde ånder væk, så det bliver muligt for alle at starte på en frisk uden at have tidligere års ulykke hængende over hovedet. De onde ånder jages væk ved at lave larm, fyre fyrværkeri af eller opsende raketter.
Lad patruljen lave en masse larm, der kan jage de onde ånder væk. Dette kan gøres ved at sprænge hjemmelavede bomber, baldre balloner eller masser af andre måder.
Herunder følger en liste til inspiration:

- Hjemmelavede bomber https://www.youtube.com/watch?v=NJlUwAqZXjk
- Baldre balloner
- Smadre grydelåg
- Slå klaves mod hinanden
- Spille på tromme

Til sidst når de onde ånder er jaget på flugt, skal spejderne puste deres papirsposer fra tidligere op og baldre dem, med ønsket om held og lykke til hele patruljen.

RØDE KUVERTER FULDE AF POSITIVITET:

Under det kinesiske nytår besøger man ofte hinanden, og gæsterne giver små røde kuverter med penge til deres værter. De røde kuverter gives særligt til unge mennesker, der endnu ikke er etableret med deres egen familie.
Det vigtigste ved kuverterne er ikke, hvor mange penge de indeholder, men derimod ønsket om et godt nyt år. Derfor er det også meget uhøfligt at åbne kuverterne, mens dem man har fået dem af, er til stede.

Spejderne skal nu selv folde røde kuverter til deres patruljekammerater – se skabelon i bilag 3. I hver kuvert skal spejderne ikke lægge penge, men i stedet en lille positiv anonym hilsen. Til slut på mødet skal hver pige dele de kuverter, hun har lavet ud, og spejderne har nu en samling positive hilsner, de kan tage med hjem og læse.

Afslutning

Reflekter over de traditioner, I har oplevet. Hvordan er de, i forhold til dem I kender fra det danske nytår? Hvilken tradition fra det kinesiske nytår vil I have med til jeres egen nytårsfest?
I skulle gerne alle sammen have fået nogle røde kuverter med hjem. Glæder I jer til at læse dem? Hvordan var det at skrive beskeder til hinanden? Hvordan tror I, det bliver at læse beskederne?

Materialer

- Papirsposer, farver/tusher, ting der kan larme, rødt papir, papir og blyanter, bilag 3.

Trin 4 – Planlægning af finale

På dette trin skal spejderne planlægge den fest, de skal afholde som deres finale.
Temaet for festen skal være nytår, men udover det kan de vælge at fejre lige, hvad de har lyst til. Det kan være gruppens fødselsdag, sommerafslutning, oprykning eller andet.
Det er vigtigt, at det bliver spejdernes egen fest, så det er dem, der bestemmer, hvad der skal ske, program osv.

SANGE OG LEGE:
Vælg de sange, som I helst vil synge med jeres gæster

Leg nogle lege, der får hjernen igang, fx Det forbudte bogstav, Tælle til ti eller Admiralen siger.
Beskrivelser af alle legene kan findes på www.legedatabasen.dk

Aktiviteter

GÆSTER:

På Trin 2 inviterede I gæster til jeres nytårsfest. Hvor mange kommer? Hvor gamle er de?

NYTÅRSAKTIVITETER:

Patruljen skal se på de aktiviteter, som de har lavet på Trin 1–3. Patruljen skal vælge minimum én aktivitet fra hvert trin, som skal med til deres egen nytårsfest.
Hvad er det ved de valgte aktiviteter, som gør, at de netop har valgt dem?
Derudover kan spejderne tilføje andre aktiviteter til deres fest, hvis de ønsker det.

PROGRAM:

Patruljen skal lave et program for deres fest ud fra de valgte aktiviteter. De skal også beslutte, hvad der skal serveres til festen, og hvordan de vil pynte op.
Hjælp spejderne til at dele opgaverne ud mellem dem, så alle er med til at forberede festen.

FORBEREDELSER:

Forbered så meget af festen som muligt. Spejderne kan fx lave pynt, finde materialer til de forskellige aktiviteter og lave en indkøbsliste.

Afslutning

Glæder I jer til festen?
Har I styr på, hvem der løser hvilke opgaver inden festen?

Materialer

- Information om gæsterne, liste over (eller billeder af) aktiviteterne fra trin 1–3, papir, blyant, materialer til pynt, materialer til pigernes valgte aktiviteter.

Finale – Spejdernes fest

I dag er det den store festdag. Lad spejderne styre så meget som muligt af forberedelserne og afholdelsen af festen, men hjælp dem med at få husket det hele.

Sørg for at aftale, hvornår I skal mødes for at gøre det hele klar, inden gæsterne kommer.
Lav mad, pynt op og gør klar til aktiviteterne.

Når gæsterne kommer så sørg for, at de føler sig godt til rette. I kan eventuelt lege en navneleg.

Når festen er slut, så lad gæsterne være med til at overrække spejderne de velfortjente mærker.

Afslutning

Når gæsterne er taget hjem, så tag en snak om festen, mens I rydder op.
Hvad var det bedste ved jeres fest? Hvordan var gæsterne? Hvad vil I huske til en anden gang, hvor I skal holde en fest?

BILAG
JUBILÆUMSMÆRKER

Fest – Spejder

Bilag 1

Kransekage

Ingredienser:

- **Kransekagemasse**
  - 600 g marcipan (evt bagemarcipan)
  - Ca. 30 g æggehvide(r)
  - 200 g sukker
- **Glasur**
  - 1 past. æggehvide(r)
  - Ca. 200 g flormelis
- Evt. chokolade til samling

Sådan laver du en Kransekagetop:

1. Marcipan og sukker ældes godt sammen og æggehviden tilsættes. Er dejen for klistret til at arbejde med, så pak den ind i film og sæt den på køl.
2. Tegn ringe på et stykke bagepapir. Den mindste ring skal have 4 cm i diameter, den næste 5 cm i diameter og sådan skal diameteren stige med 1 cm for hver ring.
3. Dejen rulles i fingertykke stænger med en diameter på ca. 1,5 cm og trykkes flade i den ene side så der opnås den klassiske trekantform.
4. Læg rullerne på bagepapirer og brug de tegnede ringe til at styre størrelsen, sådan at de færdige ringe kan stables. Start med den mindste ring og fortsæt til der ikke er mere masse. Husk en lille kugle til toppen.
5. Bag kransekageringene ved 210 grader til de er gyldne. Bland imens flormelis og æggehvide til glasur og kom i sprøjtepose.
6. Når kransekagen er afkølet sprøjtes glasur i det ønskede mønster på hver af kransekageringene. Ringene samles løbende når de sprøjtes med glasur. Start med den største ring og byg opad.
7. Alternativt kan alle ringene sprøjtes med glasur først og derefter samles med tempereret chokolade imellem hver ring.

BILAG
JUBILÆUMSMÆRKER

Fest - Spejder

Bilag 2

En historie om Fader Frost

En populær fortælling om Fader Frost begynder med en vred stedmor, der er træt af at se og høre hendes godmodige og uselviske steddatter, men som samtidigt efterkommet et hvert ønske fra sin egen datter. En dag byder stedmoren sin mand at sende den unge pige væk. Hun siger: "Send hende væk, gamle mand; send hende væk hvor som helst, så mine øjne ikke længere bliver plaget af synet af hende eller mine ører plaget af lyden af hendes stemme. Send hende ud i markerne, og lad frosten gøre det af med hende."

Den gamle mand bad sin kone om at genoverveje, men fandt hende viljefast, han sagde derfor ja og tog sin datter med ud til slæden. Uden at give hende så meget som et varmt tæppe, forlod han pigen med et kys, og vendte hurtigt tilbage til sit hjem og vovede ikke at se sig tilbage og se sin elskede datter lide.

Den stakkels pige satte sig ved siden af et grantræ og begyndte at græde ganske stille. Snart hørte hun en knitrende lyd og kiggede op for at se, at Fader Frost stod ved siden af hende.
"Nå, pige," slog han ud, "ved du hvem jeg er? Jeg er Fader Frost, konge af de røde næser. '
"Ære være dig, store konge!" svarede pigen i en blid, rysten stemme. "Er du kommet for at tage mig?"
"Er du varm, jomfru?" han svarede.
"Dejlig varm, Fader Frost," svarede hun, selvom hun rystede af kulde mens hun talte.
Fader Frost gentog sit spørgsmål, mens han kom tættere på den unge pige. Den kolde luft og den knirkende lyd voksede, men pigen fortsatte med at svare "stadig varm, o konge!"
Fader Frost forbarmede sig over den unge pige på grund af hendes blide væremåde og respektfulde ord, så han pakkede hende ind i pelse, dækkede hende i tæpper og juveler og gav hende en fin slæde spændt for med seks hvide heste.

Næste morgen beordrede den onde stedmor sin mand, at han skulle gå ud og begrave sin datters lig. Hun var chokeret, da den gamle mand kom tilbage med en stor kiste fyldt med rigdom, og hans datter, der var smukkere end før og klædt i fine pelse og en strålende kjole i sølv og guld.
"Gamle mand, spænd straks hestene for slæden, og tag min datter til samme træ og forlad hende lige på samme sted," beordrede hun.

Kvindens datter satte sig ved grantræet og surmulede. Det varede ikke længe, før den knitrende lyd

begyndte, og Fader Frost dukkede op ved pigens side.
"Er du varm, jomfru?" Spurgte han.
"Sikke en blind gammel nar du må være for at stille sådant et spørgsmål!" Svarede hun vredt. "Kan du ikke se, at mine hænder og fødder er næsten frosne?"
Frastødt af den unge kvindes ord blev Fader Frost meget vred. Han knækkede fingrene og skar tænder, og frøs hende til døden.

Stedmoren blev utålmodig efter at se sin datter med samme rigdom som hendes foragtede steddatter, så hun sendte sin mand for at hente pigen. Man kunne kun forestille sig hendes overraskelse og fortvivlelse, da han vendte tilbage til huset med den frosne krop af hendes elskede datter ...

BILAG
JUBILÆUMSMÆRKER

Fest – Spejder

Bilag 3

Her kan du se et forslag til hvordan man kan folde en rød kuvert.

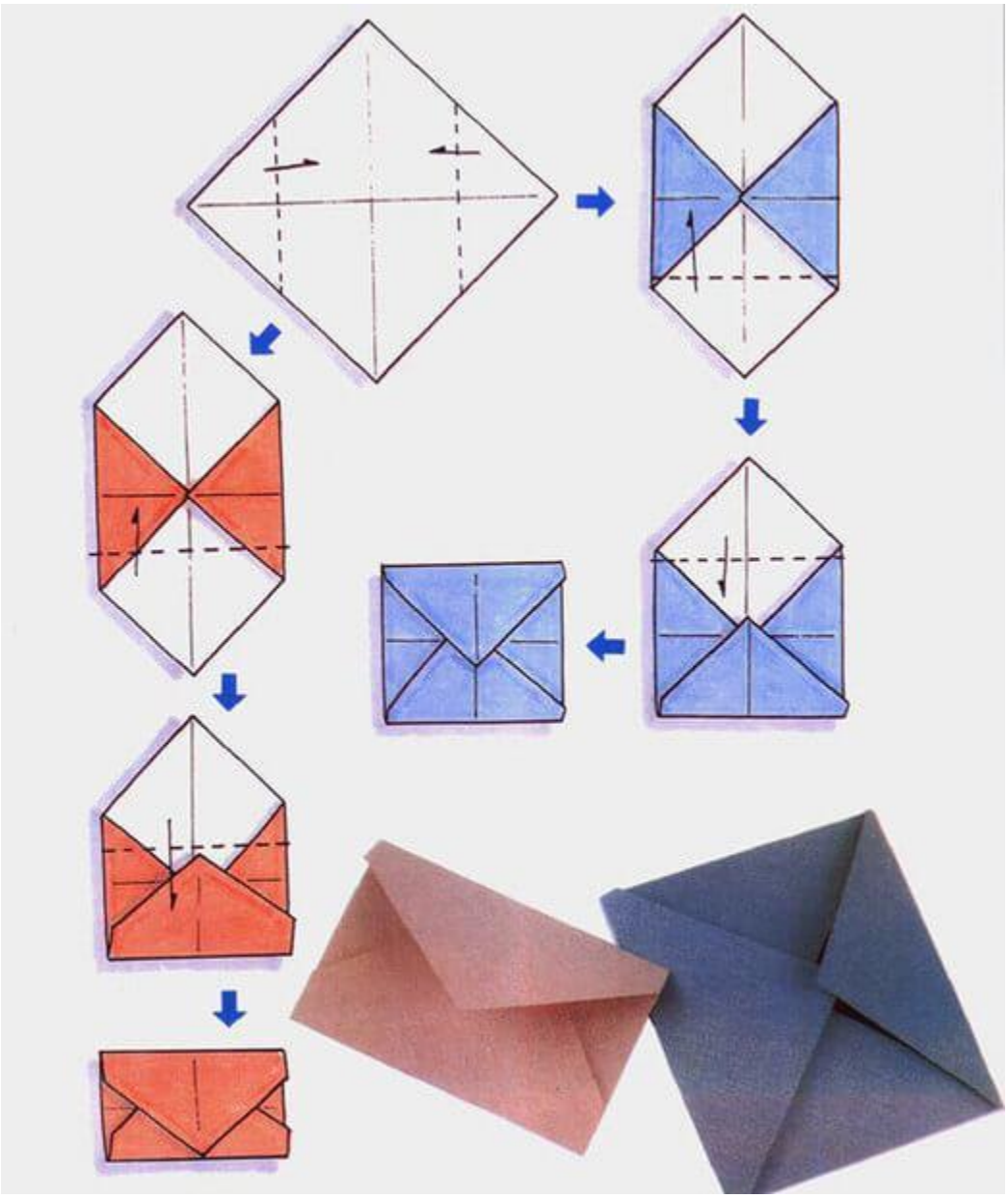

PIGER DER TØR GENNEM 100ÅR